

strana **20**

Newyorské metro

Unikátní dopravní systém slaví zanedlouho 111 let. První vlaky vyjely na koleje ve stejném roce, kdy se začal budovat Panamský kanál

Lidé a společnost

Ohrožený král Ameriky **18**

Chřestýš téměř neslyší a pach vnímá jen jazykem, oči však nezavírá ani ve spánku a vidí dokonce i potmě

Podzemí, které nikdy nespí **20**

Newyorské metro, kterým se během některých dnů projede až pět milionů cestujících, zanedlouho oslaví své 111. výročí

Nejpodivnější výmysly práva **30**

Představíme vám pětici nejbizarnějších zákonů, jejichž porušování vás může dostat dokonce i do vězení

Zaostřeno na svět **34**

Přinášíme vám ukázkou těch nejlepších fotek, které získaly ocenění na letošním ročníku Czech Press Photo

strana **46**

Realismus především

Podobné trikové scény si ještě nedávno vyžádaly pečlivou práci desítek animátorů

100+1 zahraniční zajímavost

číslo 18/2015 vychází 21. října 2015

www.stoplusjednicka.cz

(Emailové adresy zaměstnanců vydavatelství jsou tvořeny podle vzoru prijmeni@epublishing.cz)

Produktový ředitel
Petr Broža

Vedoucí populárně-naučných časopisů
Pavel Nyrgrn

Šéfredaktor David Bímka

Redakce a stálí spolupracovníci
Kateřina Vašková, Vilém Koubek, Roman Polach, Jan Fiala, Jaroslav Petr, Tereza Pultarová, Vladimír Socha, Marek Telička, Zuzana Teličková, Gabriela Fialová, Josef Židek

Jazyková editorka Jana Vašínová
Jazyková korektorka Lenka Lindnerová

Grafická úprava Michal Hájek

Produkce, výroba Ivan Pospíšil

Adresa redakce 100+1

Extra Publishing, s. r. o.
Bubeničkova 9, 615 00 Brno
Tel.: 546 606 008, fax: 549 210 724

Ředitelka inzerce Anna Mařáková
Inzerce a marketing
Anna Mařáková, Petra Kardová,
Iva Procházková, Jana Ambrozková

Extra Publishing Praha
Anděl Park Smíchov
Karla Engliše 3201/6, 150 00 Praha 5

Extra Publishing Brno
Bubeničkova 9, 615 00 Brno
Tel.: 546 606 008, Fax: 549 210 724

Předplatné ČR
na adrese redakce:
Extra Publishing, s. r. o.,
předplatné časopisů,
Bubeničkova 9, 615 00 Brno,
telefon: 545 211 880
(prac. dny po-čt, 8-16 hod.)
web: www.epublishing.cz
email: předplatne@epublishing.cz

Reklama na emailu:
reklamace@epublishing.cz

Vedoucí distribuce Marcela Rešková

Předplatné SR
písemně: Mediaprint-Kapa
Pressegrosso, a. s., oddelenie inej formy
predaja, Vajnorská 137,
P.O.BOX 183, 830 00 Bratislava 3
tel.: 02/444 588 21,
444 427 73 a 444 588 16
fax: 02/444 588 19
web: www.mediakapa.sk
e-mail: předplatne@abompkapa.sk

Pokud to není výslovně uvedeno, akční nabídky, dárky apod. se nevztahují na prodej předplatného na Slovensku, které zajišťuje společnost Mediaprint-Kapa Pressegrosso.

Distribuce
V České republice společnost PNS, a. s.,
na Slovensku Mediaprint-Kapa
Pressegrosso, a. s. a soukromí distributoři

Tisk Neografia, a. s., Martin, SK

Vychází každých 14 dní v Brně,
ISSN 0322-9629, MK ČR E 20427.

Autorská práva ke zveřejněným materiálům vykonává vydavatel Extra Publishing, s. r. o. Jakékoliv užití části nebo celku, zejména přetisk a šíření jakýmkoliv způsobem, včetně elektronického, je bez předchozího souhlasu vydavatele zakázáno.

Extra
PUBLISHING

Vydavatel
Extra Publishing, s. r. o.
Bubeničkova 9, 615 00 Brno
IČ 27 68 92 47, DIČ CZ 27 68 92 47

Obchodní ředitel tisk Pavel Pospíšil
Finanční ředitel Ivan Pospíšil

Věda a technika**Vědecké podvrhy** **10**

V honbě za převratnými objevy se někteří badatelé nezastavili vůbec před ničím – jejich podvody ale nevyšly

Poctivá kouzla filmu **46**

Zatímco dnes se o většinu speciálních efektů starají počítače, dříve měli trikaři daleko těžší práci

Nobelovy ceny 2015 **56**

Letošní rok ocenili švédští akademici práci na potírání parazitů a zatleskali novým objevům ve fyzice částic

strana

18**Zbroj z šupin**

Kůži chřestýšů tvoří překrývající se šupiny, které plaza chrání před různými hrozbami, včetně dehydratace a zranění

FOTO Profimedia, Shutterstock

strana **60****Sidonští křižáci**

Libanonský hrad Sidon, který zde vybudovali křižáci roku 1228, spojuje s pevninou 80 m dlouhý most

Historie**Patentová válka** **24**

Ačkoli je znám především pro svůj lodní šroub, přinesl Josef Ressel světu desítky dalších vynálezů

Britská Atlantida ožívá **40**

Nahlédneme pod hladinu Severního moře, kde se ukrývá bájný Doggerland, a objasníme příčiny jeho zániku

Příroda a cestování**Kotel národů se opět zahřívá** **14**

Do Spojených států, země zrozené z imigrace, se uchylují nové vlny uprchlíků – poradí si s nimi?

Země ovcí, tartanu a galštiny **52**

Skotský ostrov Skye si svou krásou dovede podmanit nejen srdce obyčejného člověka, ale i umělce

Poválečný úklid **60**

Občanská válka v Libanonu skončila, teď se musí země vypořádat s korupcí, terorismem a horami odpadků

Psali jsme před... 48 lety **58****Ozón do vašeho vozu**

Mezi automobilovými novinkami se objevila vzduchová klimatizace. Zatímco v roce 1966 ji milánští technici nainstalovali do pouhých patnácti vozidel, od následujících let si slibovali její masovější rozšíření.

Dnešní pohled: Od roku 1968 zajistila automobilka American Motors klimatizaci všem vozům, jejichž cena začínala na 440 000 korun v dnešních cenách. V následujícím roce již klimatizace nechyběla v 54 % amerických aut. Evropa za Spojenými státy pokulhávala. V roce 1998 mělo klimatizaci pouze 55 % vozidel starého kontinentu.

100+1 zahraniční zajímavost, č. 16, roč. IV (1967)

Mozek řídí protézu

Ruští vědci představili světu mechanickou protézu, která byla schopna reagovat na mozkové podněty, a proto se chovala podobně jako původní končetina. Díky tréninku a experimentování byli pacienti dokonce schopni vykonávat i jemnější práce, kupříkladu vymačkávání pasty.

Dnešní pohled: Současná generace umělých paží je natolik pokročilá, že svým uživatelům umožňuje plnohodnotný život a vedle jemných úkonů jim dovoluje dokonce i psát. První komerční bionickou paží uvedla na trh firma Touch Bionics v roce 2007 a během tří let ji vlastnilo již 1 200 pacientů po celém světě. **100+1**